

חוק עזר למג'אר (תברואה), תשי"ט 1958-

מורסם: ק"ת 838, תשי"ט (30.10.1958), עמ' 213

בתוקף סמכותה לפי סעיף 9 לפקודת המועצות המקומיות, 1941, מתקינה המועצה המקומית מג'אר חוק עזר

זה:

פרק ראשון: הוראות כלליות

הגדרות

- 1. בחוק עזר זה -**
 - "בנין" - בית, צריף, מחסן או אוהל או חלק מהם, המשמש כיחידת דיור נפרדת, וכל מבנה אחר, לרבות הקרקע שמשמשים או מחזיקים בה יחד עם הבנין כגינה, כחצר או כמקום אחסנה ולמעט בית מלאכה או אורווה;
 - "בית מלאכה" - כל מבנה או חלק ממנו שעושים בו מלאכה, לרבות בית חרושת, מוסך, מחסן או חצר המשמש יחד עם בית מלאכה;
 - "אורווה" - מקום גדור או בלתי גדור, מקורה או בלתי מקורה, שמחזיקים בו בעלי חיים, לרבות רפת, לול, דיר, מכלאה או חצר שמשמשים בו יחד עם האורווה;
 - "עכסים" - בנינים וקרקעות שבתחום המועצה, תפוסים או פנויים, ציבוריים או פרטיים;
 - "בעל נכסים" - לרבות אדם המקבל, או הזכאי לקבל, הכנסה או שהיה מקבלה אילו הנכסים היו נותנים הכנסה, בין בזכותו הוא ובין כסוכן, כנאמן או כבא-כוח, בין שהוא הבעל הרשום של הנכסים ובין שאיננו הבעל הרשום, בין שהוא מחזיק בהם ובין שאינו מחזיק בהם;
 - "מחזיק" - אדם המחזיק למעשה בנכסים או בחלק מהם כבעל או כשוכר;
 - "אשפה" - לרבות שייירי מטבח, ניירות, בקבוקים, שברים, ענפים, עלים, אפר, פירות או ירקות ופסלתם, קליפות, קופסאות, סמרטוטים ודברים אחרים העלולים לגרום לכלוך או אי נקיון, למעט זבל, פסולת וחמרי בנין;
 - "זבל" - גללי בהמה ועופות ושאר אשפה של אורווה;
 - "פסולת" - פסולת הנוצרת בבית מלאכה ואינה לא אשפה ולא זבל;
 - "רחוב" - לרבות מדרכה, ככר, רחבה, סמטה, מבוא, מעבר, גשר, מורד של ואדי, וכל מקום אחר ברשות הרבים המשמש או העלול לשמש מעבר;
 - "המועצה" - המועצה המקומית מג'אר;
 - "ראש המועצה" - לרבות אדם שראש המועצה העביר אליו את סמכויותיו לפי חוק עזר זה, כולן או מקצתן;
 - "המפקח" - אדם שהמועצה מינתה אותו להיות מפקח, לרבות אדם שהמפקח העביר אליו את סמכויותיו לפי חוק עזר זה, כולן או מקצתן;
 - "מוהל" - המים היוצאים מן הזיתים, הנשארים בקרקעית העוקה בבית הבד אחרי הוצאת השמן.

מזבלה

- 2. (א) המועצה תקבע, בהמלצת המפקח ובאישור מפקח לשכת הבריאות המחוזית, מקום שימשש לאיסוף אשפה, פסולת וזבל (להלן - המזבלה).**
(ב) אשפה, פסולת וזבל שהועברו למזבלה הם בבעלות המועצה.

פרק שני: נקיון הבנינים והוצאת אשפה

נקיון בנין

- 3. המחזיק בבנין, אורווה או בית מלאכה חייב -**
 - (1) להחזיקים במצב נקי להנחת דעתו של המפקח;
 - (2) לנקותם ולסלק מהם כל מרבץ של סחי, פסולת, זבל או אשפה שבהם.
- 4. בית כסא ובור שופכין**
 - המחזיק בבנין חייב להתקין בו בית-כסא ובור שופכין סניטריים, להחזיקים במצב תקין, לתקנם, לשמור על נקיונם, ולהריק את בור השופכין, הכל לפי הצורך או לפי הוראות המפקח ובתוך הזמן שיקבע.

כלי אשפה

- 5. (א) המחזיק בבנין חייב להתקין בו או בחצרו כלי סגור לאשפה, להחזיקו במצב תקין, לתקנו או להחליפו באחר, הכל לפי הצורך או לפי הוראות המפקח ובתוך הזמן שיקבע.**
 - (ב) לא ישים אדם אשפה אלא לתוך כלי האשפה ולא ישים ולא ישאיר אשפה מחוץ לכלי האשפה.
 - (ג) לא ישים אדם לתוך כלי אשפה שום נוזל.

כלי פסולת

6. (א) המחזיק בבית-מלאכה חייב להתקין בו או בחצרו כלי קיבול לפסולת, להחזיקו במצב תקין, לתקנו או להחליפו באחר, הכל לפי הצורך או לפי הוראות המפקח ובתוך הזמן שיקבע.
(ב) לא ישים אדם פסולת אלא לתוך כלי הקיבול לפסולת ולא ישאיר פסולת מחוץ לאותו כלי קיבול.

הוצאת אשפה ופסולת

7. המחזיק בבנין או בבית מלאכה חייב להעביר את האשפה שבכלי האשפה או את הפסולת שבכלי הפסולת למזבלה לפחות פעם אחת בכל יום, מלבד אם הוציא מהם המפקח את האשפה או את הפסולת באותו יום.

אגרה

8. בעד הוצאת אשפה ופסולת על ידי המפקח ישלם המחזיק בבנין או בבית מלאכה למועצה את האגרה הנקובה בתוספת.

פרק שלישי: הוצאת זבל

כלי זבל

9. (א) המחזיק באורווה חייב להתקין בה כלי קיבול סגור לזבל, להחזיקו במצב תקין, לתקנו או להחליפו באחר, הכל לפי הוראות המפקח, ובתוך הזמן שיקבע.
(ב) לא ישים אדם זבל אלא לתוך כלי הקיבול לזבל, ולא ישאיר זבל מחוץ לאותו כלי קיבול.

בור זבל

10. (א) המחזיק באורווה שלידה חצר, רשאי לכרות בחצר בור לזבל, ובלבד שמקום הבור, צורתו, עמקו, ואופן כיסויו יהיו לפי הוראות המפקח.
(ב) המחזיק בבור-זבל חייב לכסותו באדמה או לרוקנו לכשיתמלא או כשידרוש זאת המפקח.

הוצאת זבל

11. (א) המחזיק באורווה חייב להוציא את הזבל שבכלי הקיבול לפחות פעם בכל יום והוא רשאי להעבירו אל הבור אם יש בור סמוך לאורווה, או אל השדה אם יש לו שדה שברצונו לזבלו.
(ב) המחזיק באורווה שאין לו בור או שדה כאמור בסעיף קטן (א) או שלא העביר את הזבל כאמור באותו סעיף קטן, חייב להעבירו למזבלה.

פרק רביעי: נקיון הרחובות

נקיון הרחובות

12. (א) לא יטאטא אדם, לא יסיר, לא ישליך, לא ישים ולא יפזר ברחוב נייר פסולת או פסולת אחרת מבית מלאכה, או אשפה מבנין, מאורווה, מבית מלאכה, מעגלה, ממכונת או מכלי קיבול שברשותו.
(ב) לא ישים אדם ולא יפזר ברחוב מודעה, נייר או חפץ אחר לשם מסירת הודעה או כדי לעשות פרסומת, אלא על פי רשיון בכתב מאת המועצה.
(ג) לא ישים אדם, לא ישליך ולא יפזר ברחוב קליפות, גרעינים או שיירים של פרי או ירק או אבר או עצם של בעל חיים או בשר, אדרת דגים או עצם או נוצה של עוף.
(ד) לא ישים אדם, לא ישליך ולא יפזר ברחוב בקבוק, זכוכית או חרס, או שבר זכוכית או שבר חרס, או כל חפץ אחר או גרוטאות מתכת, שברי כלים או חלקי מכונות או כלי רכב.
(ה) לא יעשה אדם צרכיו ברחוב, לא ילכלכו ולא יזהמו בכל דרך אחרת.

צינורות מוהל

13. (א) המחזיק בבית-בד חייב למנוע נזילת מוהל מבית הבד אל הרחוב וברחוב, פרט לתעלה המיועדת למי הגשם.
(ב) המחזיק בבית-בד חייב להתקין צינור ברזל או תעלת ביטון סגורה להולכת המוהל מבית-הבד אל המקום הקרוב ביותר שבתעלת מי הגשם שברחוב, הכל להנחת דעתו של המפקח ובהתאם לדרישותיו.
(ג) המחזיק בבית-בד חייב למנוע את סתימתו של הצינור או התעלה, לנקותם, לתקנם ולהחזיקם במצב תקין, לפי הצורך ולפי הוראות המפקח.

פרק חמישי: קבורת נבלות

הודעה על נבלת בעל חיים

14. אדם שברשותו נבלת בעל-חיים חייב להודיע על כך למפקח תוך 12 שעות ממותו של בעל-החיים וכמו כן - אם ברצונו לקבור אותה בעצמו, או שהמפקח ידאג לקבורתה.

קבורת נבלות

15. הודיע בעל הנבלה כי ברצונו לקברה בעצמו, חייב הוא לעשות זאת במקום שיקבע המפקח ותוך הזמן שיקבע, ובהתאם להוראות המפקח.

אגרה

16. הודיע בעל הנבלה כי ברצונו שהמפקח ידאג לקבורתה, ישלם למועצה אגרה בשיעור שנקבע בתוספת.

פרק ששי: מפגעים תברואיים

מפגע

17. בפרק זה "מפגע" -

- (1) בעל-חיים המוחזק באופן שהוא מעלה צחנה, או שהוא, לדעתו של ראש המועצה או המפקח, מזיק לבריאות;
- (2) הצטברות של זבל או חומר אחר שנוסף ממנו ריח רע;
- (3) באר, בור מים או בית קיבול אחר המשמש לאגירת מים או לאספקת מים, אשר נמצאים במצב העלול לזהם את המים שבתוכם;
- (4) תעלה, צינור, מרזב, ביב, צינור שופכין, מרזב תחתי של בנין שאינם מתאימים לשמש לתכליתם או הגורמים טחב לבנין או לבנין הסמוך;
- (5) חומר בבנין או על ידו שהוא לקוי בכללו או בחלקו באופן שעלולים לחדור דרכו מים, רטיבות או טחב לבנין;
- (6) צינור שופכין, צינור מי-פסולת או מרזב שהם סדוקים, שבורים, דולפים, סתומים או פגומים באופן אחר;
- (7) בור שופכין שאינו בנוי בצורת בור מסנן שאושר על ידי ראש המועצה;
- (8) בית חרושת, בית מלאכה או מקום עבודה מכל סוג שהוא אשר, לדעתו של ראש המועצה, אין שומרים על הנקיון שבהם או שאינם נקיים מריח רע העולה מתעלה, בית-כסא, עביט, משתנה או מפגע אחר, או שאינם מאווררים, לדעתו של ראש המועצה,
- במידה מספקת מאבק או מסיגים אחרים הנוצרים במהלך העבודה והמזיקים לבריאות, או שמפאת הצפיפות הרבה שוררים בהם תנאים אשר, לדעת ראש המועצה, הם מזיקים לבריאות;
- (9) כיריים, פח או ארובה הפולטים עשן או חומר אחר המתלהב ואינו מתאכל באופן המזיק לבריאות, לדעת ראש המועצה;
- (10) כל דבר אשר, לדעת ראש המועצה או המפקח, עלול לסכן את חייו, בטחונו, בריאותו, רכושו או נוחיותו של אדם או להפריע לאדם או למנוע אותו מהשתמש בזכויותיו או להביא לידי הרגזה או לידי פגיעה לחוש הראיה, הריח או השמיעה.

גרימת מפגע

18. (א) לא ישים אדם מפגע בנכסים ולא יניח בעל הנכסים, או המחזיק בהם, למפגע שיהא קיים בהם.
(ב) נמצא מפגע בנכסים, רואים את בעל הנכסים או את המחזיק בהם כאדם שעבר על הוראות סעיף קטן (א); היו בעלים או מחזיקים אחדים, רואים את כולם יחד או את כל אחד מהם לחוד כאדם שעבר על ההוראות האמורות.

דרישה לסילוק מפגעים

19. (א) המפקח רשאי לדרוש בהודעה בכתב מאת האדם שעבר על הוראות סעיף 18 לסלק את המפגע ולבצע את כל העבודות הנוצרות לשם סילוקו ולמניעת הישנותו בהתאם לפרטים ולתנאים הקבועים בהודעה.
(ב) ההודעה תכלול את התקופה שבה יש לסלק את המפגע או לבצע את העבודות כאמור בסעיף קטן (א).
(ג) אדם שקיבל הודעה כאמור חייב למלא אחריה.

פרק שביעי: הוראות שונות

רשות כניסה

www.machshavot.co.il © קבוצת "מחשבות", 6160466-03

3

עורכים: עו"ד רון דלומי ועו"ד מנשה כהן

20. המפקח רשאי להיכנס לכל מקום ולכל בנין, ארווה או בית מלאכה על מנת לבדוק אם נתקיימו הוראות חוק עזר זה או הוראות שניתנו על ידיו, או כדי לסלק כל מפגע או מכשול או כדי לבצע כל עבודה שהוא רשאי או חייב לבצע לפי הוראות חוק עזר זה.

הפרעה בשימוש בסמכויות

21. לא יפריע אדם למפקח ולא ימנע אותו מהשתמש בסמכויותיו ולמלא את תפקידיו לפי חוק עזר זה.

ביצוע עבודות על ידי המפקח

22. לא מילא אדם אחרי הוראה או דרישה של המפקח לפי הסעיפים 4 עד 6, 9, 10, 13 או 19, או מילא אחרי הוראה זו או ביצע עבודה מן העבודות המפורטות בהודעה שניתנה לפי סעיף 19 שלא לפי הפרטים והתנאים הקבועים בה, רשאי המפקח לבצע את העבודה הדרושה ולגבות את הוצאות הביצוע מאותו אדם.

מסירת הודעה

23. מסירת הודעה לפי חוק עזר זה תהא כדין, אם נמסרה לידי האדם שאליו היא מכוונת, או נמסרה במקום מגוריו או במקום עסקו הרגילים או הידועים לאחרונה לידי אחד מבני משפחתו הבוגרים או לידי כל אדם בוגר העובד או המועסק שם, או שנשלחה בדואר במכתב רשום הערוך אל אותו אדם לפי מען מקום מגוריו או עסקו הרגילים או הידועים לאחרונה, או שהוצגה במקום בולט באחד המקומות האמורים.

ענשים

24. העובר על הוראה מהוראות חוק עזר זה, דינו - קנס 600 שקלים חדשים; * ואם עבר על הוראות סעיף 18 והמפקח לא השתמש בסמכויותיו לפי סעיף 22 והיתה העבירה נמשכת, דינו - קנס נוסף 24 שקלים חדשים * לכל יום שבו נמשכת העבירה לאחר שנמסרה לו עליה הודעה בכתב מאת ראש המועצה או לאחר הרשעתו בדין.

* תחילה ביום 4.2.88, ח"ש"ם 355

השם

25. לחוק עזר זה ייקרא "חוק עזר למג'אר (תברואה), תשי"ט 1958-

תוספת

שיעור האגרה בלירות

2.000

1.000

1.000

1.000

0.500

0.250

1. אגרת הוצאת אשפה (סעיף 8) - לשנה

2. אגרת קבורת נבלות (סעיף 16) -

לכל סוס, חמור, פרד או חזיר

לכל תאו או ראש בקר

לכל גמל

לכל ראש צאן

לכל כלב או חתול

נתאשר.

י"ז באב תשי"ח (3 באוגוסט 1958)

נמר חסן עראידה

ראש המועצה המקומית
מג'אר

ישראל בר-יהודה

שר הפנים

על אימוץ חוק עזר לדוגמה בדבר תברואה וסילוק מפגעים ידי המועצה המקומית מג'אר

מורסם: ק"ת 3455, תשל"ו (1.1.1976), עמ' 782

בהתאם לסעיף 25(ב) לפקודת המועצות המקומיות, אני מודיע כי המועצה המקומית מג'אר אימצה את חוק עזר לדוגמה למועצות מקומיות (תברואה וסילוק מפגעים), תשל"ב 1972-

הגדרות

1. בחוק עזר זה -
"אורווה" - מקום גדור או בלתי גדור, מקורה או בלתי מקורה, שמחזיקים בו בעלי-חיים, לרבות רפת, לול, דיר, מכלאה או חצר שמשמשים בהם יחד עם האורווה;
"בור שפכים" - כל מבנה, בין מעל לקרקע ובין מתחתיה, שנועד לקיבולם או לאגירתם של צואים, דלוחים, שפכים או כל פסולת של נוזלים אחרים, לרבות כל סוג של בור רקב, בור חלחול או בית קיבול אחר הבנוי אבן, לבנים או כל חומר אחר, ולרבות ביוב או תעלה;
"ציב פרטי" - ביב המשמש לניקוזו של בנין אחד או של מגרש אחד, לניקוזם של קבוצה של בנינים הנמצאים בתחומי מגרש אחד או לניקוזם של שני מגרשים סמוכים ושל המבנים שעליהם, לשם העברת נוזלים ושפכים אל בור שפכים או אל ביב ציבורי, לרבות אבזר ביוב, מחסום ותא-בקרה;
"ביב ציבורי" - ביב המשמש להעברת צואים, דלוחים, שפכים או כל פסולת של נוזלים אחרים, לרבות אבזר ביוב, מחסום ותא-בקרה וכל חלקיהם, ולמעט ביב פרטי;
"בעל חיים" - לרבות עופות ודגים;
"בעל נכס" - אדם המקבל, או הזכאי לקבל, הכנסה מנכס, או שהיה מקבלה או היה זכאי לקבלה אילו הנכס היה נותן הכנסה, בין בזכותו הוא ובין כסוכן, כנאמן או כבא-כוח, בין שהוא הבעל הרשום של הנכס ובין שאינו הבעל הרשום, וכולל שוכר או שוכר משנה ששכר את הנכס לתקופה של למעלה משלוש שנים;
"יבל" - גללי בהמה ועופות ושאר אשפה של אורווה;
"ליקוי", "לגבי מבנה" - פגם במבנה עצמו, בין אם היה קיים מלכתחילה ובין אם נתהווה לאחר זמן;
"מאושר" - מאושר בידי המועצה, או בידי המנהל הכללי של משרד הבריאות או מי שהוא הסמיכו לענין הנדון;
"מבנה" - בנין, צריף, סככה, אוהל או מבנה חוץ כלשהו, בין קבוע ובין ארעי, או כל חלק מהם, על כל מיתקניהם, לרבות מיתקני תברואה, בין שהם מצויים בתוך המבנה ובין שהם מצויים בסביבתו;
"מוהל" - המים היוצאים מן הזיתים, הנשארים בקרקעית העוקה בבית-הבד אחרי הוצאת השמן;
"מחזיק" - אדם המחזיק למעשה בנכסים או בחלק מהם כשוכר או בכל אופן אחר, למעט אדם הגר בבית מלון או בפנסיון;
"מיתקן תברואה" - אינסטלציה סניטרית, לרבות כל קבועה, מחסום, סעיף, צינור ואבזר בפנים ובנין ומחוצה לו וכן מחסום ותא-בקרה בביב פרטי או בביב ציבורי, ולרבות מיתקן לחימום בנין ולחימום מים ומערכת אספקת מים על כליה, צינורותיה ואבזריה;
"נכס" - מקרקעין או מבנה, בין תפוס ובין פנוי, בין ציבורי ובין פרטי;
"ראש המועצה" - לרבות אדם שראש המועצה העביר אליו בכתב את סמכויותיו לפי חוק עזר זה, כולן או מקצתן;
"תברואן" - רופא המועצה, מנהל המחלקה לתברואה של המועצה, מהנדס התברואה של המועצה או כל פקיד אחר של המועצה, שהמועצה מינתה אותו למלא תפקיד של תברואן;
"תעלת שפכים" - לרבות סעיף תעלת שפכים ותא-בקרה.

מפגעים

2. "מפגע" - כל אחד מאלה:
 - (1) העדר בתי-כסא במספר מספיק ומטיפוס מאושר, או קיום בית-כסא שאינו מטיפוס מאושר, בנכס המשמש למטרת מגורים או עסק או למטרה ציבורית;
 - (2) העדר פחי אשפה במספר מספיק ומטיפוס מאושר בנכס המשמש למטרת מגורים או עסק או למטרה ציבורית;
 - (3) גג, תקרה, קיר, מעקה, ארובה, תריס, חלון, אשנב, דלת, מפתח, מזחילה, ביב, תעלה, מרזב, צינור או מיתקן תברואה, שהוא לקוי, בכללו או בחלקו, באופן שעלולים לחדור דרכו מים, רטיבות, טחב או רוח, במידה שלפי דעת התברואן יש בכך משום נזק לבריאות, אם בבנין עצמו או בסמוך לו;
 - (4) החזקת נכס בצורה או באופן שהם, לדעת התברואן, מזיקים או עלולים להזיק לבריאות;
 - (5) צפיפות מרובה בנכס העלולה, לדעת התברואן, להזיק לבריאות, וכן שימוש בנכס בצורה העלולה להזיק לבריאות;
 - (6) העדר בור שפכים או ביב פרטי בנכס, וכן קיום בור שפכים או ביב פרטי אשר לדעת התברואן הם לקויים, אינם מתאימים לתכליתם או אינם מספיקים לניקוז יעיל של הנכס, וכן ביב או מיתקן תברואה או חלק ממנו שהוקמו ללא היתר לפי חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, או שלא לפי תנאי ההיתר, ושלדעתו של התברואן הם לקויים או אינם מתאימים לתכליתם;
 - (7) אסלה או קבועה אחרת במיתקן תברואה שאינה מצויידת במחסום, או שהמחסום אינו מטיפוס מאושר או, שלדעת התברואן, אינו קבוע כהלכה;
 - (8) סעיף או צינור לשפכים, לצואים או לדלוחים, שנקבע בתוך בנין או מחוצה לו מבלי שהיה חסום במחסום מטיפוס מאושר;
 - (9) בריכה, חפירה, מזחילה, תעלה, בור מים, מיכל מים, בית-כסא, אסלה, משתנה, בור שפכים, ביב, בור פסולת, פח אשפה, גן, גג, סככה או חצר שהם במצב מזוהם או שלדעת התברואן הם עלולים להזיק לבריאות;

- (10) באר, בור מים, מכל מים וכל מקום המשמש לאגירת מים, שלדעת התברואן הם נמצאים במצב העלול לגרום לזיהום במים שבתוכם או להתפתחות יתושים בהם;
- (11) תא בקרה של בור שפכים או של ביב פרטי, שאינו מצייד במכסה ברזל או ביטון לא חדירים ומטיפוס מאושר, ושיש בכך כדי לגרום להתפתחות יתושים בהם;
- (12) צינור שפכים, צינור דלוחים, צינור איורור, בור שפכים, תא בקרה, כוך או ביב שהם סדוקים, שבורים, סתומים או פגומים, באופן שגזים או נוזלים שבהם עלולים לפרוץ החוצה או לחלחל מתוכם;
- (13) מחבר או חיבור לקוי של ביב, צינור שפכים, צינור דלוחים או אסלה או של צינור במיתקן או מחסום תברואה;
- (14) שימוש בצינור גשם או צינור שפכים או דלוחים, או שפיכת כל נוזל אחר דרך צינור גשם;
- (15) צינור גשם, מרזב או מגלש הקשור במישורין, או בעקיפין, אל ביב, צינור שפכים, צינור דלוחים או תעלת שפכים;
- (16) הצטברות חומר כל שהוא בין בתוך בנין ובין בסביבתו, שלדעת התברואן גורמת או עלולה לגרום לרטיבות או לטחב בבנין או בבנין סמוך;
- (17) הצטברות של עפר, אבנים, עצים, גרוטאות של מתכת, חלק רכב, זבל, נוצות או פסולת אחרת, שלדעת התברואן מזיקים או עלולים להזיק לבריאות;
- (18) העדר מעשנה שלדעת התברואן יש צורך בה בבנין, או קיום מעשנה בבנין שהיא שבורה או לקויה, אינה גבוהה למדי או פולטת עשן באופן הגורם נזק לבריאות, לדעת התברואן;
- (19) תנור, אה, קמין או כבשן, בין שהוא משמש למלאכה ובין לתכלית אחרת, שלדעת התברואן אינו מאכל כראוי את חמרי הדלק בתוכו וגורם על ידי כך לפליטת עשן או גזים במידה המזיקה או העלולה להזיק לבריאות;
- (20) ניקוי, נייעור או חביטה של מרבד, שטיח או כלי מיטה ברשות הרבים, בחצר, בכל קומת בנין או בדירה באופן שלדעת התברואן מזיק לבריאות;
- (21) בית חרושת, בית מלאכה, מקום עבודה או מחסן מכל סוג שהוא, המוחזקים במצב לא נקי, או שהצפיפות בהם עלולה לדעת התברואן לגרום נזק לבריאות;
- (22) כל אבק או פסולת הנוצרים במהלך העבודה בבית חרושת, בבית מלאכה או במקום עבודה מכל סוג שהוא, שלדעת התברואן גורמים או עלולים לגרום נזק לבריאות;
- (23) החזקת בעל-חיים באופן שלדעת התברואן מזיק או עלול להזיק לבריאות;
- (24) מבנה הגורם או עלול לגרום לשריפת חולדות, עכברים או חרקים ושרצים אחרים בו, או להתפתחותם;
- (25) שטח אדמה שאינו גדור במידה מספקת, לדעת התברואן, שעלול לשמש להצטברות אשפה או פסולת;
- (26) עצים, שיחים, שיחי צבר או אחרים אשר ענפיהם בולטים או מתפשטים לעבר רחוב והגורמים או עלולים לגרום לתקלה לעוברים ושבים;
- (27) גרימת רעש, גזים או ריחות במידה בלתי סבירה;
- (28) הפרעת השימוש במיתקן תברואה או במיתקני הספקת מים, או הפרעה כל שהיא להחזקתו היעילה של נכס מבחינה תברואית או מבחינה אחרת;
- (29) שימוש בשפכים, בדלוחים או במי פסולת אחרים בלתי מטוהרים להשקאה;
- (30) כל דבר העלול, לדעת ראש המועצה או התברואן, לסכן את חייו, בטחונו, בריאותו, רכושו או נוחותו של אדם או להפריע לאדם או למנוע אותו מהשתמש בזכויותיו.

מזבלה

3. (א) המועצה רשאית לקבוע, בהמלצת התברואן ובאישור מפקח לשכת הבריאות המחוזית, מקום שישמש לאיסוף אשפה, פסולת, דומן וזבל (להלן - מזבלה); המועצה חייבת לקבוע מקום כאמור אם באה על כך דרישה מאת מפקח כאמור.
- (ב) אשפה, פסולת, דומן וזבל שהועברו למזבלה הם בבעלות המועצה.

סמכויות התברואן

4. (א) התברואן רשאי להיכנס לכל נכס בשעות שבין זריחת החמה ובין שקיעתה לשם סילוק כל מפגע ולשם ביצוע הוראות חוק עזר זה.
- (ב) התברואן רשאי לבדוק כל ביב, צינור או מיתקן אחר, ואם מצא צורך בכך רשאי הוא לגלות כל ביב או מיתקן תברואה אחר, בין בעצמו ובין על ידי עובדי המועצה, וזאת לאחר מתן הודעה בכתב לבעל הנכס או למחזיק בו לא פחות מ-24 שעות לפני ביצוע העבודה, ובתנאי שאם לא מצא פגם בביב, בצינור או במיתקן התברואה, עליו לכסות מחדש את החפירה על חשבון המועצה ולתקן כל נזק, שנגרם כתוצאה מפעולתו, על חשבון המועצה; מצא התברואן פגם כל שהוא - יתן לבעל הנכס או למחזיק בנכס, לפי הוראות חוק עזר זה, התראה בכתב שבה ידרוש תיקון הפגם במועד שיקבע לכך.

אחריות לסילוק מפגע

5. (א) על אף האמור בכל חוזה שכירות, אך מבלי לפגוע בזכותו לדרוש סעד כדין נגד אדם אחר, חייב המחזיק בנכס לסלק כל מפגע מהנכס; אולם אם אי-אפשר למצוא את המחזיק, חייב בעל הנכס, לפי דרישת התברואן, לסלק את המפגע.
- (ב) מפגע שלדעת התברואן נובע מליקוי במבנה הנכס עצמו, במיתקני התברואה שבו או מדבר כל שהוא בנכס או בסביבתו אשר בו משתמשים או ממנו נהנים רוב הדיירים שבנכס, חייב בעל הנכס בלבד לסלקו; אולם אם בעל הנכס נעדר מן הארץ או אי-אפשר למצוא או את בא-כוחו, חייב המחזיק בנכס, לפי דרישת התברואן בכתב, לסלק את המפגע.
- (ג) היו לנכס בעלים או מחזיקים אחדים, או אלה ואלה, חייבים הם, כולם יחד או כל אחד מהם לחוד לסלק את המפגע.

הודעה לסילוק מפגע

6. (א) התברואן רשאי לדרוש בהודעה בכתב מאת האנשים החייבים לסלק מפגע לפי הוראות חוק עזר זה לבצע את כל העבודות הנחוצות לשם סילוק המפגע ולמניעת הישנותו בהתאם לפרטים ולתנאים הקבועים בהודעה.
- (ב) ההודעה תכלול את המועד שבו יש לבצע את העבודות כאמור בסעיף קטן (א).
- (ג) הבעל או המחזיק, שקיבל הודעה כאמור, חייב למלא אחריה.

סילוק מפגע בידי המועצה

7. לא קיים אדם החייב לסלק מפגע את דרישות התברואן בהודעה לפי סעיף 6 או ביצע עבודה מהעבודות המפורטות בהודעה שלא לפי התנאים הקבועים בה, רשאית המועצה לבצע את העבודה הדרושה לסילוק המפגע ולגבות את הוצאות הביצוע מהאדם או מהאנשים החייבים לסלק את המפגע, מכולם יחד או מכל אחד לחוד.

החלטת התברואן

8. דעתו של התברואן בדבר קיומו של מפגע, מקורו או מהותו, או בדבר העבודות והחמרים הדרושים לסילוק המפגע ולמניעת הישנותו, תהא קובעת וסופית.

הצגת העתק מחוק העזר

9. בעל בנין שנמצאות בו דירות אחדות חייב, לפי דרישת התברואן, להדביק ולהחזיק במקום נראה לעין בבנין העתק מחוק עזר זה או מחלק ממנו.

שמירה על נקיון בנכס

10. בעל נכס והמחזיק בנכס חייבים לשמור על הנקיון בנכס ובסביבתו באופן המניח את דעת התברואן, וכן לנקות ולסלק ולהעביר למזבלה כל זוהמה, פסולת, זבל, דומן או אשפה אחרת שנצטברו בנכס או בסביבתו.

סידורים ארעיים לעובדים

11. אדם המעסיק עובדים לעבודות בניה, חפירה, חציבה וכיוצא באלה, חייב להקים בית-כסא ארעי לשימוש עובדים לפי שרטוט דוגמה של משרד הבריאות, במקום שיקבע התברואן, למשך זמן ביצוע העבודות, וכן חייב הוא לאחר גמר העבודות, לבער ולסלק את כל הזוהמה והלכלוך שנצטברו ולפרק את בית-הכסא הארעי בצורה המניחה את דעת התברואן.

כלי זבל

12. (א) המחזיק באורווה חייב להתקין בה כלי קיבול סגור לזבל, להחזיקו במצב תקין, לתקנו או להחליפו באחר, הכל לפי הוראות התברואן, ובתוך הזמן שיקבע.
- (ב) לא ישים אדם זבל אלא לתוך כלי הקיבול לזבל, ולא ישאיר זבל מחוץ לאותו כלי קיבול.

בור זבל

13. (א) המחזיק באורווה שלידה חצר, רשאי לכרות בחצר בור לזבל, ובלבד שמקום הבור, צורתו, עמקו ואופן כיסויו יהיו לפי הוראות התברואה.
- (ב) המחזיק בבור זבל חייב לכסותו באדמה או לרוקנו כשיתמלא או כשידרוש זאת התברואן.

הוצאת זבל

14. (א) המחזיק באורווה חייב להוציא את הזבל שבכלי הקיבול לפחות פעם בכל יום, והוא רשאי להעבירו אל הבור, אם יש בור סמוך לאורווה, או אל השדה אם יש לו שדה שברצונו לזבלו.
- (ב) המחזיק באורווה שאין לו בור או שדה כאמור בסעיף קטן (א), או שלא העביר את הזבל כאמור בו, חייב להעבירו למזבלה.

צינורות מוהל

15. (א) המחזיק בבית בד חייב למנוע נזילת מוהל מבית הבד אל הרחוב, וברחוב, פרט לתעלה המיועדת למי הגשם.
- (ב) המחזיק בבית בד חייב להתקין צינור ברזל או תעלת ביטון סגורה להולכת המוהל מבית הבד אל המקום הקרוב ביותר שבתעלת מי הגשם שברחוב, הכל להנחת דעתו של התברואן ובהתאם לדרישותיו.
- (ג) המחזיק בבית בד חייב למנוע את סתימתו של הצינור או התעלה, לנקותם, לתקנם ולהחזיקם במצב תקין, הכל לפי הצורך ולפי הוראות התברואן.

מסירת הודעות

16. (א) מסירת הודעה לפי חוק עזר זה תהא כדין, אם נמסרה לידי אדם שאליו היא מכוונת, או נמסרה במקום מגוריו או במקום עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה, לידי אחד מבני משפחתו הבוגרים או לידי כל אדם בוגר העובד או המועסק שם או נשלחה אליו בדואר במכתב רשום הערוך אל אותו אדם לפי מען מקום מגוריו או עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה; אם אי-אפשר לקיים את המסירה כאמור תהא המסירה כדין אם הוצגה ההודעה במקום בולט באחד המקומות האמורים או על הנכס שבו היא דנה, או התפרסמה בשני עתונים יומיים הנפוצים בתחום המועצה, שאחד מהם לפחות הוא בשפה העברית.
- (ב) הודעה שיש למסור אותה לפי חוק עזר זה לבעל נכס או למחזיק בו, יראו אותה כאילו נערכה כהלכה, אם נערכה אליו בתור "הבעל" או, המחזיק" של הנכס, ללא כל שם או תיאור נוסף.

עבירות ועונשין

17. אדם שעשה בתחום המועצה אחד מאלה:
- (1) הפריע לתברואן במילוי תפקידו לפי חוק עזר זה;
 - (2) הכניס שפכים או מים דלוחים בכלי קיבול המיועד לאשפה;
 - (3) הניח כלי קיבול לאשפה ברחוב;
 - (4) עשה צרכיו ברשות הרבים, במקום ציבורי, בחדר מדרגות או בכל מקום שאינו מיועד לכך;
 - (5) ירק ברחוב או במקום ציבורי אחר;
 - (6) הטיל נייר, אשפה, נוצות או פסולת אחרת ברשות הרבים או בבנין ציבורי;
 - (7) שפך מים או נוזלים אחרים ברשות הרבים או הניח למים או לנוזלים אחרים שיזלו מרשותו לרשות הרבים;
 - (8) שם ברחוב או ברשות הרבים בקבוקים, שברי זכוכית, חרס, מסמרים, חומר חד, אבן, חול, ברזל, עץ, גרוטאות או חומר בניה כל שהוא, שברי כלים או חלקי מכוונות או רכב;
 - (9) השליך ברחוב קליפות, פירות, ירקות, נבלות בעלי-חיים או חלקיהן או פסולת מזון כל שהיא;
 - (10) רחץ רכב ברשות הרבים;
 - (11) נבר או חיטט בפחי אשפה או בכלי קיבול אחרים לאשפה;
 - (12) האכיל בעל-חיים ברחוב באופן שיש בו כדי לזהם את הרחוב;
 - (13) חלב בהמת-בית ברחוב;
 - (14) שחט בעל-חיים או מרטו ברשות הרבים, בחצר או בחדר מדרגות או על גג מבנה;
 - (15) לא מילא אחר חובה מהחובות המוטלות עליו על פי חוק עזר זה;
- דינו - קנס 900 שקלים חדשים, ואם עבר על הוראות סעיף 6(ג) והמועצה לא השתמשה בסמכויותיה לפי סעיף 7 והיתה העבירה נמשכת, דינו - קנס נוסף 36 שקלים חדשים* לכל יום שבו נמשכת העבירה אחרי שנמסרה לו עליה הודעה בכתב מאת ראש המועצה או אחרי הרשעתו.

* תחילה ביום 1.12.1992; חש"מ 496.

השם

18. לחוק עזר זה ייקרא "חוק עזר לדוג מה למועצות מקומיות (תברואה וסילוק מפגעים), תשל"ב-1972".

ה' בטבת תשל"ו (9 בדצמבר 1975)

יוסף בורג

שר הפנים